

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ มี 2 กลุ่ม ได้แก่

1. พยาบาลประจำการ ที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สังกัดสภาวิชาชีพไทย จำนวน 75 คน
2. พยาบาลที่เคยประจำการอยู่ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สังกัดสภาวิชาชีพไทย แต่ลาออกจากโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สังกัดสภาวิชาชีพไทย ในช่วงระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา จำนวน 75 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด และความคิดเห็นเกี่ยวกับงานพยาบาลและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ในสถานการณ์การทำงาน ในฐานะพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สังกัดสภาวิชาชีพไทย แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามที่สอบถามเกี่ยวกับรายละเอียด เกี่ยวกับสถานภาพ และลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม (นับอายุเต็ม), สถานภาพสมรส และปัจจุบันผู้ตอบได้ลาออกจากการทำงานเป็นพยาบาลประจำการของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สังกัดสภาวิชาชีพไทย แล้วหรือไม่

ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามที่สอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็น ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่องานพยาบาลประจำการ และสิ่งต่าง ๆ ในสถานการณ์การทำงาน เป็นพยาบาลประจำการที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สังกัดสภาวิชาชีพไทย แบ่งเป็นข้อคำถามจำนวน 41 ข้อ ตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ความพึงพอใจในการทำงาน จำนวน 16 ข้อ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 2, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 23 และ 24 โดยข้อคำถามครอบคลุมเนื้อหาในเรื่อง งาน, ค่าจ้าง, โอกาสที่จะก้าวหน้าในการทำงาน, การยอมรับผลประโยชน์อื่น ๆ, สภาพการทำงาน, การบังคับบัญชา, ผู้ร่วมงาน และองค์กรและการจัดการ

2. ความผูกพันต่อองค์กร จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 7, 17, 22, 29, 30, 32, 33, 34, 35 และ 36

3. ปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 3, 9, 28 และ 31 โดยข้อคำถาม จะครอบคลุมเนื้อหาในเรื่อง จำนวนทางเลือก, การค้นหาทางเลือก และการเปรียบเทียบกับตลาดแรงงาน

4. การให้ความสำคัญกับผลตอบแทน จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 25, 26, 27, 37, 38, 39, 40 และ 41

5. ความตั้งใจที่จะทำงานอยู่กับองค์กร จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 1, 11 และ 19

แบบสอบถามในส่วนนี้ จัดทำในแบบมาตรประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับของความรู้สึกและความคิดเห็น ได้แก่

เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เห็นด้วย

ไม่แน่ใจ

ไม่เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผู้ตอบแบบสอบถามจะประเมินความรู้สึก และความคิดเห็นของตนเองได้ 5 ระดับ โดยลักษณะข้อคำถามมีทั้งข้อคำถามในทางบวก (positive) ได้แก่ ข้อคำถามข้อที่ 1, 4 ถึง 10, 12 ถึง 15, 18 ถึง 30 และ 32 ถึง 41 จำนวน 35 ข้อ และข้อคำถามในทางลบ จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อคำถามข้อที่ 2, 3, 11, 16, 17 และ 31

ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามที่สอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังและการได้บรรลุตามความคาดหวังในการทำงานพยาบาลและสิ่งต่าง ๆ ในสถานการณ์การทำงานเป็นพยาบาลประจำการของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สังกัดสภากาชาดไทย แบ่งเป็นข้อคำถาม จำนวน 19 ข้อ ตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ความคาดหวังในการทำงาน จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ถึง 10

2. การได้บรรลุตามความคาดหวัง จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 11 ถึง 19

แบบสอบถามในส่วนนี้จัดทำในแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับของความคาดหวัง

ได้แก่

เป็นความจริงอย่างยิ่ง

เป็นความจริง

เป็นบางครั้ง

ไม่เป็นความจริง

ไม่เป็นความจริงอย่างยิ่ง

ผู้ตอบแบบสอบถามจะประเมินความรู้สึกของตนเอง ที่มีต่อความคาดหวัง และการได้บรรลุตามความคาดหวังได้ 5 ระดับของความคาดหวัง โดยลักษณะข้อคำถามมีทั้งในทางบวก จำนวน 12 ข้อ ได้แก่ ข้อคำถามข้อที่ 1, 4, 5 ถึง 8, 12 ถึง 14 และ 16 ถึง 18, และข้อคำถามในทางลบ จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อคำถามข้อที่ 2, 3, 9, 10, 11, 15, และ 19 (รายละเอียดของแบบสอบถามแสดงในภาคผนวก ก)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการลาออก และศึกษาโครงสร้างแนวคิดทฤษฎีของตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้เป็นตัวแปรในการศึกษา เพื่อให้ได้รายละเอียดในการสร้างเครื่องมือ
2. รวบรวมข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นข้อคำถาม โดยสร้างเป็นแบบสอบถามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเฉพาะบุคคล และมาตราประมาณค่า (rating scale) ในส่วนของตัวแปรอื่น ๆ
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นครั้งแรกให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามแต่ละชุดไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลประจำการ จำนวน 200 คน
5. วิเคราะห์ค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าอัลฟา (Alpha) ของข้อกระทงตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ประสิทธิภาพของเครื่องมือ

วิเคราะห์ค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าอัลฟา (Alpha) ของข้อกระทงตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้ค่าอัลฟา (Alpha) เท่ากับ .83, .85, .74, .69, .84 และ .83 สำหรับตัวแปร ความพึงพอใจในการทำงาน, ความผูกพันต่อองค์กร, ความคาดหวังในการทำงาน, การได้บรรลุตามความคาดหวัง, การให้ความสำคัญกับผลตอบแทน และความตั้งใจที่จะทำงานอยู่กับองค์กร ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล กระทำโดยการติดตามที่อยู่ของพยาบาลที่เคยประจำการ ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สังกัดสภาวิชาชีพ และลาออกไปในช่วงระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา (เริ่มนับตั้งแต่วันที่ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้ลาออกจากสภาวิชาชีพจนถึงวันที่ 1 มีนาคม 2538) ให้ได้จำนวนประมาณ เท่ากับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพยาบาลประจำการซึ่งกำลังทำงานอยู่ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สังกัดสภาวิชาชีพ สุ่มเลือกจากกลุ่ม ที่มี อายุ ประสบการณ์ในการทำงานและระดับการศึกษาใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มแรก จากนั้นก็ทำการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างทำท่านละ 1 ชุด โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้ที่ออกไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส พี ซี พลัส (SPSS/PC+) โดยใช้สถิติ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant analysis) แบบขั้นตอน (stepwise method) เพื่อคัดเลือกชุดของตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการศึกษาและนำมาสร้างเป็นสมการ เพื่อใช้ในการจำแนกกลุ่ม สมการที่ได้จะให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกของตัวแปรแต่ละตัวในการจำแนกกลุ่ม และทำนาย ความเป็นสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง (รายละเอียด แสดงในภาคผนวก ค)
2. ทดสอบอำนาจจำแนกของสมการจำแนกประเภทที่ได้ โดยการเปรียบเทียบสัดส่วนด้วย ไคสแควร์ (Chi-Square) โดยดูจากสัดส่วนของการลาออก
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอายุ ความพึงพอใจในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์กร ความคาดหวังในการทำงาน การได้บรรลุตามความคาดหวัง ปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับงาน การให้ความสำคัญกับผลตอบแทน และความตั้งใจที่จะทำงานอยู่กับองค์กร ระหว่างกลุ่มพยาบาลทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) ส่วนตัวแปรสถานภาพสมรส ทดสอบด้วย ไคสแควร์